

I.P-Finance - Dobře naložit s penězi - Komplexní nezávislé finanční poradenství

I.P-Finance - Finanční poradenství

Víte na co máte nárok, když se vám stane pracovní úraz?

admin · Čtvrtek den 24. Duben 2014

Co dělat a na co máte nárok, když se vám stane pracovní úraz

17. března 2014

Na bezpečnost při práci Češi nikdy moc nehleděli. Ekonomická krize však situaci ještě zhoršila. Firmy šetří na pracovních pomůckách a zaměstnanci drobná zranění vůbec nehlásí.

Odpovědnost za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání nesou zaměstnavatelé. Ilustrační snímek | foto: Profimedia.cz

Malá kovová šupinka se mu zasekla do oka. Odlétla z kladiva. Vedoucí hoposlal k

lékaři, ten ho ošetřil, napsal léky a bylo to. „Finišujeme zakázku, tak nemohu zůstat doma. Se zavázaným okem sice nemohu dělat všechno, ale nějakou práci odvedu. A jako pracovní úraz jsem to nehlásil, nechci to šéfovi komplikovat,“ říká dvaadvacetiletý Honza z Českých Budějovic, který pracuje v řemeslné dílně. Stejně jako on přistupují k pracovním úrazům tisíce zaměstnanců. Prostě je nenahlásí.

Může se hodit

Najděte si práci, která vás bude bavit na jobDNES.cz.

Zaujměte potenciálního zaměstnavatele kvalitním životopisem. Vygenerujte si jej zdarma na jobDNES.cz.

„Narůstá počet závažnějších úrazů s hospitalizací delší než pět dní. Dá se tedy předpokládat, že lehčí úrazy nejsou vůbec vykázané,“ říká Lenka Svobodová z Výzkumného ústavu bezpečnosti práce. Důvodem je často i strach zaměstnanců, aby v době vysoké nezaměstnanosti nepřišli o práci.

Pokuta až milion korun

Jak se má správně postupovat v případě, že se v práci zraníte? Musíte to hned oznámit svému nadřízenému, pokud vám to tedy stav dovolí. „Stejně tak má povinnost nahlásit pracovní úraz jiného zaměstnance a spolupracovat při objasňování příčin pracovního úrazu. Dále se zaměstnanec musí na pokyn svého nadřízeného podrobit testu na alkohol nebo jiné návykové látky,“ říká Jiří Hartmann z advokátní kanceláře Hartmann, Jelínek, Fráňa a [partneři](#).

Je-li důsledkem pracovního úrazu poškození zdraví zaměstnance, má nárok na náhradu za ztrátu na výdělku, bolest a ztížení společenského uplatnění, nákladů spojených s léčením a věcné škody. „V případě, že je důsledkem pracovního úrazu smrt zaměstnance, musí zaměstnavatel poskytnout náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením zaměstnance, přiměřených nákladů spojených s pohřbem, nákladů na výživu pozůstalých a věcné škody,“ vyjmenovává Jiří Hartmann.

Pokud zaměstnanec není po pracovním úrazu schopen vykonávat dosavadní práci, má zaměstnavatel povinnost přidělit mu jinou práci. Není-li v možnostech zaměstnavatele přidělit zaměstnanci práci přiměřenou jeho zdravotnímu stavu, jde o překážku v práci na straně zaměstnavatele.

„V krajním případě je nemožnost vykonávat dosavadní práci kvůli pracovnímu úrazu důvodem pro podání výpovědi zaměstnanci. V případě, že je pracovní úraz důvodem výpovědi či dohody o rozvázání pracovního poměru, má zaměstnanec nárok na odstupné ve výši nejméně dvanáctinásobku průměrného výdělku,“ říká Jiří Hartmann.

Úrazy je nutné evidovat v [knize](#) úrazů, kterou vede zaměstnavatel, a to buď v elektronické, nebo psané podobě. Musí je také nahlásit zdravotní pojišťovně, u které je postižený zaměstnanec [pojištěn](#), odborové organizaci a zástupci [prooblast](#) bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Pokud zaměstnanec následkem pracovního úrazu zemře nebo jeho pracovní neschopnost přesáhne tři kalendářní dny, je zaměstnavatel povinen vyhotovit záznam o úrazu.

Pokud zaměstnavatel nevede evidenci o pracovních úrazech, hrozí mu pokuta až do

výše 400 tisíc korun. „Pokutu do výše až jednoho milionu korun je možné uložit zaměstnavateli, jestliže nevyšetří příčiny a okolnosti pracovního úrazu, jehož následkem byla smrt zaměstnance nebo pracovní neschopnost přesahující tři kalendářní dny,“ říká Jiří Hartmann.

Šetří se na pomůckách Nejrizikovější povolání

- Řemeslníci a opraváři: 8 186 případů
- Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci: 5 645 případů
- Pracovníci ve službách a prodeji: 4 142 případy
- Pracovníci v zemědělství, lesnictví, rybářství: 3 690 případů

Pozn.: Počet případů na 100 tisíc pojištěnců s diagnózou poranění, otravy a jiné následky vnějších příčin Zdroj: VUBP

Co se týká absolutních čísel pracovních úrazů, tak ty klesají. Svou roli hraje fakt, že ekonomická krize se významně dotkla oborů, ve kterých jsou úrazy při práci nejběžnější, tedy stavebnictví, zemědělství, zpracovatelský průmysl. Ekonomický tlak na snižování nákladů se odráží také v šetření či nepoužívání osobních ochranných pracovních pomůcek.

„Firmy hledají úspory, kde se dá, a bezpečnost a ochrana zdraví při práci je bohužel často první na ráně,“ upozorňuje Milan Pavelčík, vedoucí inspektor ze společnosti Bureau Veritas, která se bezpečností práce zabývá. U výkopů tak například chybí pomůcky, které zabraňují sesuvu půdy, u výškových staveb kvalitní pevné lešení...

Inspektoři práce provedli jen za druhé pololetí 2013 asi 27 tisíc kontrol u firem. Část z nich se zaměřilo na dodržování bezpečnosti práce. A výsledek? Firmy zaplatily na pokutách téměř 21 milionů korun.

Proč máš na hlavě tu helmu?

„Zkušenosti z naší praxe ukazují, že k úrazům často dochází i kvůli lehkomyšlnému přístupu zaměstnanců. Například jsme šetřili destruktivní poranění ruky, kdy zaměstnanec svévolně odstranil ochranný kryt na lisu. Při následné kontrole za necelý měsíc náš inspektor zjistil, že nová **obsluha** tohoto lisu má opět odstraněný kryt a manipuluje rukou v nebezpečném prostoru stroje,“ říká Milan Pavelčík.

Bezpečný podnik

- Program Bezpečný podnik vyhláší každoročně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR spolu se Státním úřadem inspekce práce. Ocenění získalo již 76 firem, do soutěže se může přihlásit každý.
 - Existuje také soutěž PROFESIONÁL BOZP, v níž se oceňují prospěšné a efektivní přístupy, díky kterým se zvyšuje kvalita pracovního života zaměstnanců a firemní kultura podniků.
- www.bozpinfo.cz

S tím souhlasí i Lenka Svobodová. „V Německu si nikdo nedovolí pohybovat se na stavbě bez ochranných prostředků. Tady běhají stavební dělníci po střechách bez jištění, v rozšmajdaných teniskách,“ říká odbornice a dodává: „Případná školení jsou brána zaměstnanci jako formalita, která se nepromítá do hodnot a postojů

zaměstnanců k bezpečnosti práce. Zkušenosti z praxe hovoří rovněž o vzájemném vysmívání se těm, kteří ochranné pomůcky používají.“

Ekonomické ztráty z titulu pracovních úrazů v České republice se v oficiálních statistikách nesledují. Výzkumný ústav bezpečnosti práce však na základě složitých propočtů vypočítal, že náklady a ztráty z jednoho pracovního úrazu dosáhly v roce 2011 více než tři sta šedesát tisíc korun. Průměrné náklady a ztráty vyvolané jedním smrtelným pracovním úrazem pak dosáhly dokonce hodnoty 15 milionů korun.

„V důsledku pracovních úrazů a nemocí z povolání přichází česká společnost minimálně o 15 až 30 miliard korun ročně. Přitom musíme vzít v úvahu, že dochází ke škodám a ztrátám nejen na lidském zdraví, ale i na majetku a na životním prostředí,“ upozorňuje Iveta Mlezivová z Výzkumného ústavu bezpečnosti práce.

Odpovědnost za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání nesou zaměstnavatelé. Ti jsou povinni pojistit se u některé ze dvou komerčních pojišťoven, které stanoví zákoník práce - u České pojišťovny nebo Kooperativy. Výše pojistného se odvíjí podle okruhu ekonomických činností firmy. V případě, že dojde k pracovnímu úrazu, dostávají poškození zaměstnanci pojistné plnění od pojišťoven převážně prostřednictvím svých zaměstnavatelů.

Ze dvou žalob jen jedna

Běžně existují případy, kdy se zaměstnavatel náhradě za pracovní úraz brání a například tvrdí: “U toho kontejneru, pane Vomáčka, jste neměl co dělat. Takže to, že jste se poranil, je vaše chyba...” V takovém případě se zaměstnanec musí obrátit na soud.

Dříve bylo nutné podat žalobou na náhradu škody a žalobou na ochranu osobnosti. „Nově už není nutné uplatňovat nárok na nemajetkovou újmu v samostatném řízení na ochranu osobnosti. To znamená, že je vedeno pouze jedno soudní řízení, které je časově i finančně výhodnější, neboť se provádí pouze jedno dokazování,“ vysvětluje novinku Jiří Hartmann.

Nový občanský zákoník také přináší novou koncepci finanční náhrady při ublížení na zdraví. Ruší se náhrada vypočítávaná pomocí bodů. Její výše nově záleží zcela na úvaze soudu, který o náhradě a její výši rozhodne individuálně.

Zdroj:<http://finance.idnes.cz>